

79. møde.

Onsdag den 31. marts kl. 13.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Medlemmer af folketinget Honoré, Lasse Buttz, Nyboe Andersen, Arentoft, Stinus, Lembourn, Kristine Heltberg, Ib Nørlund, Brusvang og Steen Folke har meddelt mig, at de ønsker til udenrigsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

„Hvilke oplysninger kan udenrigsministeren give om principperne for Danmarks fremtidige udviklingsbistand?“

(Foresp. nr. XV).

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til undervisningsministeren af Tove Nielsen m. fl.

(Forespørgsel nr. XIV. Anmeldt 30/3 76).

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Maigaard.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Dersom ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med den 31. marts 1976, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.

Ordføreren for udvalget til valgs prøvelse (Poul Dam) (SF):

Folketinget har nu vedtaget at meddele hr. *Maigaard* orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, og jeg skal herefter gøre indstilling om godkendelse af en stedfortræder som midlertidigt medlem.

Det drejer sig om kontorassistent, fru *Jette Boutrup*, der er første stedfortræder for socialistisk folkeparti i vestre storkreds, hvor hr. *Maigaard* er valgt.

Udvalget til valgs prøvelse har behandlet sagen, og jeg kan på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling.

Kontorassistent, fru *Jette Boutrup* godkendes som midlertidigt medlem af folketinget fra og med i dag, den 31. marts 1976.

Hermed sluttede forhandlingen.

Udvalgets ovennævnte indstilling

vedtoges enstemmigt med 117 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Arentoft* (FP) til statsministeren:

„Statsministeren anmodes om — på regeringens vegne — at redegøre for de nærmere omstændigheder, der har ført til, at børne- og ungdomsværnet i Helsingørskommune den 23. marts 1976 har nedlagt forbud mod, at medlem af Helsingørskommunes børneværn Arne Sahl Nielsen under nogen form optager kontakt med de vietnamesiske børn, der ifølge foreløbig beslutning af 16. februar 1976 er inddraget under børne- og ungdomsforsorg.“

(Spm. nr. 419).

Skriftlig begrundelse.

Ifølge direkte oplysninger fra Arne Sahl Nielsen blev han lørdag den 20. marts 1976 lidt før midnat ringet op fra Storedam af Henning Becker, der lød oprevet og fortalte, at politiet var dér for at fjerne 6 børn, der samme dag var flygtet fra Skovholmgaard. Arne Sahl Nielsen og hans hustru, Lotte Nielsen, valgte at tage til Storedam med det

[Arentoft.]

samme. Her forsøgte Henning Becker at overtale politiet til at vente med at fjerne børnene indtil næste morgen af hensyn til børnene.

Til stede var også landsretssagfører Philip Ingerslev som repræsentant for Helsingørskommune samt flere journalister. Efter nogen diskussion — og efter aftale med Philip Ingerslev og Arne Sahl Nielsen — kørte sidstnævnte som chauffør i Henning Beckers bil med Henning Becker og 3 børn, og fru Lotte Nielsen kørte sin bil med tolken Elisabeth Sam, „Lung“ og 3 børn til Skovholmgård, hvor alle 6 børn blev afleveret. Bilerne vendte tilbage til Storedam med de øvrige personer. For mig at se har Arne Sahl Nielsen på bedste måde søgt at få tingene til at glide, og børnene kom uden vanskeligheder til Skovholmgård, hvilket var formålet.

Ligeledes undrer det mig, at et forbud mod kontakt kan begrundes med, at Arne Sahl Nielsens telefonnummer er fundet blandt andre telefonnumre, der blev fundet i børnenes besiddelse.

Til statsministerens orientering henvises til brev af 23. marts 1976 fra Helsingørskommune til Arne Sahl Nielsen vedrørende forbudet.

Når spørgsmålet rettes til statsministeren, skyldes det statsministerens udtalelser på regeringens vegne mandag den 22. marts 1976.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Vi må lige have lidt ro i salen, så vi kan høre, hvad der bliver sagt heroppefra.

Arentoft (FP):

Når jeg har stillet mit spørgsmål til statsministeren, er det i hans egenskab af regeringschef; det kunne også have været stillet til både justitsministeren og socialministeren.

Lad mig inden for min taletid kort resumere min begrundelse. Byrådsmedlem og medlem af børneværnet i Helsingørskommune Arne Sahl Nielsen har den 23. marts 1976 fået polititilhold fra børneværnet i Helsingørskommune med forbud mod kontakt med de vietnamesiske børn. Det bekymrer mig, at en folkevalgt kan blive udsat for noget sådant, og man kan spørge, om det skyldes, at han er fremskridtsmand.

Endnu større bekymring vækker de to begrundelser, der er anført for tilholdet. Den første begrundelse er, at Sahl Nielsen natten mellem den 20. og 21. marts 1976 har transporteret Henning Becker til Skovholmgård. Fra Sahl Nielsen har jeg fået oplyst, at han den 20. marts kl. ca. 23 blev ringet op fra Storedam af en oprevet Henning Becker, der fortalte, at politiet var der og ville transportere 6 børn, der selv var kommet til Storedam samme dag, tilbage til Skovholmgård nu, uanset at børnene sov, og at det derfor ville være bedre at vente til næste morgen. Sahl Nielsen og hans hustru valgte at køre til Storedam med det samme. Her fik Sahl Nielsen talt Becker til ro, og efter aftale med landsretssagfører Philip Ingerslev, der repræsenterede Helsingørskommune, kørte Sahl Nielsen og hans hustru i to biler de seks børn samt Becker og to voksne vietnamesere til Skovholmgård, hvor børnene blev afleveret. Bilerne returnerede til Storedam. Aktionen lykkedes altså på en god måde.

Den anden begrundelse er, at børnene var forsynet med en række telefonnumre, hvor ud over Henning Beckers også Sahl Nielsens var anført. Hvis nu folketingets telefonnummer (01) 11 66 00 havde været anført, ville alle tingets medlemmer så have risikeret et polititilhold?

Jeg afventer spændt statsministerens redegørelse set fra regeringens side, og jeg vil gerne have lov til at stille to tillægsspørgsmål, nemlig: finder statsministeren et sådant polititilhold over for Sahl Nielsen rimeligt i et samfund som det danske, med så tyndbenede begrundelser? Og har statsministeren eventuelt gennem justits- og/eller socialministeren i sinde at gribe ind?

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Den anmodning om en redegørelse, som hr. Arentoft her fremsætter i sit spørgsmål, kan jeg ikke imødekomme. Det er jo et flertal i Helsingørskommune, der har besluttet at nedlægge forbud mod, at et medlem af dette børneværnet optager kontakt med de vietnamesiske børn. Efter de gældende bestemmelser har børneværnet kompetence til at træffe beslutning om sådanne forbud, når børneværnet skønner — og det har det åbenbart gjort i dette tilfælde — at det er nødvendigt for at løse dets opgave. At forbudet i

[Statsministeren.]

den foreliggende sag er rettet til et af børneværnets egne medlemmer, mener jeg ikke ændrer noget i sagen.

Der er jo, som det formentlig er bekendt, en almindelig adgang til at påklage sådanne beslutninger. Statsministeren er i den sag ikke nogen appelinstant, men jeg kan sige, at regeringen ikke finder anledning til at iværksætte en nærmere undersøgelse af baggrunden for den beslutning, der her er tale om.

Jeg bliver desuden i et tillægsspørgsmål spurgt, om jeg finder den afgørelse rimelig. Jeg må sige, at det er ikke mig, der kender alt om denne sag. Jeg har ikke tilstrækkelig detailviden til at kunne tage stilling til den. Det er børneværnets afgørelse. Jeg må gå ud fra, at børneværnet har vægtige grunde, og at det derfor set ud fra disse grunde er rimeligt at gøre, som man har gjort. Det er, hvad jeg kan svare hr. Arentoft.

Arentoft (FP):

Statsministeren sagde, at børneværnet havde denne kompetence, når det skønnedes nødvendigt, og at det ikke kunne påklages til statsministeren som appelinstant, og at børneværnet altså finder denne afgørelse rimelig. Jeg er ked af at måtte sige, at jeg ikke er helt tilfreds med statsministerens svar, for statsministeren har jo netop på regeringens vegne udtalt sig både til pressen og til tv, netop fordi så mange ministerier er indblandet. Så sent som i Berlingske Tidende for i dag står der, at der imellem statsministeriet, udenrigsministeriet og socialministeriet og justitsministeriet skal arbejdes sammen omkring Vietnambørnene. Derfor står statsministeren som regeringens talsmand, og derfor har jeg henvendt mig til regeringschefen i dette spørgsmål. Der et godt gammelt ord, der siger, at hvis man vil have noget igennem, skal man henvende sig til toppen, og det er det, jeg har gjort. Hvis ikke statsministeren mener at kunne gøre det nu, vil jeg bede om, at statsministeren har det liggende i baghovedet og måske på et rimeligt tidspunkt finder anledning til at gribe ind.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Henning Philipsen* (SF) til finansministeren:

„Vil ministeren bekræfte, at han fra en række ministerier og statsstyrelser har modtaget forslag til midlertidige beskæftigelsesarbejder for arbejdsløse akademikere, og vil ministeren være villig til at forelægge materialet for folketingets arbejdsmarkedsudvalg?“

(Sp.m. nr. 422).

Finansministeren (Heinesen):

Jeg kan i anledning af hr. Henning Philipsens spørgsmål svare, at det er korrekt, at jeg har modtaget forslag fra en række ministerier om beskæftigelsesmuligheder, og jeg kan tilføje, at de er fremkommet på min foranledning på baggrund af, at jeg under overenskomstforhandlingerne i foråret 1975 lovede Akademikernes Centralorganisation at se på mulighederne for først og fremmest at konvertere deltidsstillinger og overarbejde til hele stillinger, og at regeringen i sine overvejelser ville inddrage problemet om arbejdsløse akademikere.

De fremkomne svar indeholder forslag om knap 400 midlertidige eller permanente arbejdspladser, og det er karakteristisk, at de i langt de fleste tilfælde vil indebære en udvidelse eller en styrkelse af styrelsernes almindelige arbejdsopgaver, og at de kun kan tilvejebringes ved, at der skaffes nye bevilninger. Det har altså under de politiske forhandlinger ikke været muligt at løse finansieringsproblemet, og jeg har på denne baggrund under drøftelse med Akademikernes Centralorganisation givet udtryk for, at de nævnte forslag ikke ville kunne imødekommes.

Men jeg vil gerne føje til, at vi arbejder videre, i øvrigt også sammen med AC, med at finde nye beskæftigelsesmuligheder ved konvertering af deltidsstillinger og overarbejde til heltidsstillinger.

Med hensyn til anden del af hr. Henning Philipsens spørgsmål kan jeg sige, at jeg naturligvis er helt indforstået med, at dette materiale tilgår arbejdsmarkedsudvalget, såfremt det ønskes.

Henning Philipsen (SF):

Jeg vil gerne takke finansministeren for svaret, og jeg gør det så meget mere, som

[Henning Philipson.]

svaret jo netop understreger det, jeg har haft en fornemmelse af, nemlig at spørgsmålet om disse akademikerens placering for så vidt har haft tilslutning i regeringen, men at man i de forligsförhandlinger, man har haft, ikke har kunnet få den fornødne tilslutning hos de øvrige forligspartier. Jeg er også taknemlig for tilsagnet om, at vi vil kunne få dette materiale i folketingets arbejdsmarkedsudvalg, for jeg synes nok, det ville være rigtigt, at vi får disse ting ud af den snævre kreds, som dette, at de alene bliver diskuteret blandt forligspartierne, i sig selv er udtryk for.

Det er jo ikke nogen ubekendt hverken i salen eller udenfor, at der ofres betydelige beløb på arbejdsløshedsunderstøttelsen, men at der til gengæld ikke ofres så forfærdelig meget på arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger. Men hertil kommer, at akademikernes arbejdsløshed jo også er strukturelt bestemt, hvilket på lang sigt vil betyde, at selv om den generelle ledighed skulle falde, vil man alligevel på dette område kunne opleve en måske endda betydelig arbejdsløshed.

Jeg mener også, det må være rimeligt, at akademikerne har krav på, at de ikke skal behandles ringere end andre mennesker med nøjagtig de samme problemer. På den baggrund takker jeg ministeren for svaret, så kan vi jo se videre på det i arbejdsmarkedsudvalget, i det omfang vi beder om materiale fra disse forhandlinger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

De to næste spørgsmål vil på socialministerens vegne blive besvaret af indenrigsministeren.

Af *Jytte Røge* (FP) til socialministeren:

„Vil ministeren gøre rede for den påtænkte nedskæring i bevillingen til Samfundet og Hjemmet for Vanføre, der bevirker, at bl. a. Fysiurgisk Hospital i Hornbæk må lukke?“

(Spm. nr. 423).

Skriftlig begrundelse.

Staten skal spare, derom er vi alle enige. Men det bør være på de rigtige steder. Det

er forkasteligt at spare, hvor det rammer de svageste i vort samfund: de gamle, de syge, de handicappede og hjælpeløse.

Derfor finder jeg det uforsvarligt at nedlægge Fysiurgisk Hospital i Hornbæk. Her har hundreder af mennesker fra alle egne af landet, endog fra udlandet, genvundet deres førlighed på grund af den omfattende ekspertise, man her råder over. Det er de hårdest ramte af vore medmennesker med alvorlige skader efter trafikulykker, med lammelser efter alvorlige sygdomme og operationer. Masser af disse patienter er kommet til hospitalet i kørestol eller på bære og kan efter en intensiv genoptræning selv gå derfra. Man bør også have i tankerne, at opholdet for disse patienter ikke drejer sig om få uger, men om måneder. Det er derfor vigtigt, at patienterne befinder sig godt rent psykisk, og her tror jeg, at hospitalets beliggenhed i et af de smukkeste områder i Nordsjælland har en gavnlig virkning.

Jeg vil derfor bede ministeren overveje, om den påtænkte besparelse på 14 mill. kr. ikke kan findes et andet sted.

Jytte Røge (FP):

Som begrundelse for mit spørgsmål kan jeg henvise til den skriftlige begrundelse, jeg allerede har givet.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Fru Jytte Røges bemærkninger om, at man ikke skulle spare dér, hvor det ramte de svageste stillede, de syge, de gamle osv., er jeg helt enig i, og jeg går så også ud fra, at fremskridtspartiet, hvis vi kommer i den situation, at vi skal have andre bevillinger, også er parat til at hjælpe med her.

Men må jeg på socialministerens vegne svare, at i skrivelse af 7. maj 1975 meddelte socialstyrelsen Samfundet og Hjemmet for Vanføre en budgetramme på 198,2 mill. kr. som grundlag for institutionens budgettering af udgifter i finansåret 1976-77. Budgetrammen blev ved skrivelse af 19. juni 1975 reduceret med 3,1 mill. kr., hvoraf 2,5 mill. kr. skyldes den generelle reduktion på 1,25 pct., der var besluttet for statens udgiftsområder, og 0,6 mill. kr. skyldes justering af den af socialstyrelsen anvendte foreløbige prisopregning.

Ved den endelige udarbejdelse af finans-

[Indenrigsministeren.]

lovforslaget for 1976-77 er indarbejdet konsekvenserne af finansudvalgets aktstykke nr. 571 af 24. september sidste år om overflytning af ortopædisk afdeling i Kolding til Kolding amts og bys sygehus. Endvidere er der foretaget en justering af tilskud til eksterne klienter, idet disse udgifter i et vist omfang skal afholdes af kommunerne som følge af bistandslovens ikrafttræden 1. april 1976.

Den endelige budgetramme for Samfundet og Hjemmet for Vanføre for finansåret 1976-77 udgør herefter 196,6 mill. kr. Socialministeren vil gerne understrege, at beregningen af institutionens budgetramme for 1976-77 er foretaget helt på linje med de foregående år, således at Samfundet og Hjemmet for Vanføres forholdsmæssige rammeandel har været uændret i 1975-76 og 1976-77. Der er således ikke foretaget nedskæring af bevillingen for 1976-77 ud over den generelle rammereduktion.

I skrivelse af 10. februar i år — og det er den, jeg forstår fru Jytte Røge henviser til — har bestyrelsen for Samfundet og Hjemmet for Vanføre imidlertid modtaget socialstyrelsen, at det ikke inden for den for 1976-77 forventede bevilling vil være muligt at videreføre de til institutionen knyttede aktiviteter i fuldt omfang i 1976-77. Socialstyrelsen har herefter anmodet institutionens bestyrelse om en nærmere redegørelse for de opståede problemer. Når denne redegørelse foreligger, venter socialministeren at have grundlag for at vurdere institutionens forhold nærmere, og i denne forbindelse regner hun også med at få klarhed over institutionens planer om eventuelt at lukke Fysiurgisk Hospital i Hornbæk, som altså ikke på nogen måde er godkendt.

Jytte Røge (FP):

Jeg takker indenrigsministeren for svaret. Jeg synes, det er en frygtelig tanke, at mennesker må forblive invalider for resten af livet og henvises til andres hjælp, fordi man af sparehensyn har frataget dem den avancerede ekspertise, som de faktisk gennem skatterne selv har været med til at betale. Måske bliver det ministeren, mig selv eller et andet medlem af vor familie, der en skønne dag får brug for de helbredelsesmu-

ligheder, der kun findes på Fysiurgisk Hospital i Hornbæk.

I går vedtog man et finanslovforslag med udgifter på 80 mia kr. til alle mulige forskellige formål. På dette kæmpebudget ser 14 mill. kr. ikke ud af meget. Med lidt god vilje skulle det vel ikke være umuligt at finde adskillige steder, hvorfra man kan hente de nødvendige penge.

Fremskridtspartiet er ofte blevet klandret for sin holdning til de offentligt ansatte, men vi ønsker kun nedskæringer dér, hvor vi mener at deres antal virkelig kan begrænses. I dette tilfælde er jeg ikke i tvivl om, at der virkelig er behov for et rimeligt antal, hvis genoptræningen skal have den tilsigtede virkning for den enkelte patient.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Wamberg* (FP) til socialministeren:

„Hvor megen anskuelsesundervisning bl.a. i retning af raserede offentlige institutioner er nødvendig, før ministeren fatter, at Vietnambørnene fra Valby Ungdomsskole ikke, som danskere, finder sig i at få knægtet deres personlige frihed, men frit ønsker at bevare kontakten med de personer, de føler sig knyttet til og har tillid til?“

(Spm. nr. 424).

Skriftlig begrundelse.

Uanset en række voldsomme tvangsfjernelser af Vietnambørnene ved politiets hjælp, officielt beordret af Helsingørsk børneværn på et tvivlsomt lovmæssigt grundlag og under henvisning til varetagelse af disse børns tarv samt begrundet med, at undervisningen af børnene skulle forbedres, er resultatet af disse aktioner blevet, at børnene ifølge dagspressen nu dels flygter fra, dels raserer de institutioner, de er tvangs-anbragt på, og nu sidst ifølge Berlingske Tidende den 29. marts er nogle af børnene anbragt i arrest.

Ministerens og regeringen har det fulde ansvar for den umenneskelige behandling, disse mindreårige børn udsættes for.

Ministerens skylder offentligheden at oplyse, hvorledes grov åndelig og korporlig vold over for mindreårige af den art, offentligheden nu snart i 2 måneder har set praktiseret

[Wamberg.]

af diverse offentlige myndigheder mod mindreårige politiske flygtninge, kan føre til noget positivt for disse børn.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Det må være hr. Wamberg bekendt, at børnene har fået tilsagn om, at ingen vil blive hjemsendt mod deres ønske, og det må derfor forudses, at et større antal varigt må integreres i det danske samfund. Dette forhold tilsiger endnu stærkere end tidligere, at der gives børnene forudsætninger for at fungere i det danske samfund. Forestillingen om, at børnene skal vokse op i en isoleret gruppe baseret på deres egne normer under påvirkninger og holdninger, der er fremmede for vort samfund, er på denne baggrund helt urealistisk.

Hr. Wamberg synes at gå ud fra, at der her er tale om spontane reaktioner fra børnenes side og kun fra børnenes side. Indtil videre må dette være en påstand, der står helt for hr. Wambergs egen regning. Det helt afgørende er, at der skabes ro om børnene, og man kan kun beklage de episoder, der har fundet sted. Skal vi imidlertid udrede trådene i det spil, der tilsyneladende foregår omkring børnene, er det nødvendigt, at det gennem de undersøgelser, politiet har iværksat, søges fastslået, hvad der virkelig foregår, og om der er tale om en udnyttelse af børnene med et formål, der tilsidesætter hensynet til deres tarv. Jeg håber, at alle, som føler et ansvar, vil bidrage til, at børnene kan få forståelse af, at det danske samfund kun ønsker at give dem en start her i tilværelsen, som de kan være tjent med. Sker det ikke, men søger man tværtimod at oparbejde et modsætningsforhold, er der nogle, der vil komme til at bære et endog meget tungt ansvar i henseende til disse ulykkelige børns skæbne.

Wamberg (FP):

Det forekommer mig, at ministeren eller rettere sagt regeringen har været meget længe om at komme til den erkendelse, at børnene skulle integreres i det danske samfund. Og når ministeren antyder, at jeg skulle være af den opfattelse, at der ikke er tale om spontane reaktioner fra børnenes side, så vil jeg i hvert fald sætte et spørgsmålstegn ved, om regeringen er i stand til at

dokumentere, at dette ikke er tilfældet. Men som tillægsspørgsmål kunne jeg ønske mig, om ministeren ville oplyse, hvor mange af disse børn der på opfordring udefra, altså ikke som følge af spontane reaktioner fra dem selv, men påvirket af andre, har forsøgt at begå selvmord, en oplysning, som må have en ganske betydelig interesse i den øjeblikkelige situation.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg har ikke insinueret noget som helst; jeg har sagt, at spørgsmålet om, hvorvidt børnene er påvirket udefra eller det er børnenes spontane reaktioner, er det, politiet undersøger. Jeg kan have min egen opfattelse af, hvordan dette ligger.

Må jeg sige til hr. Wamberg, at regeringen ikke er kommet til den erkendelse, at børnene skal integreres, men har sagt, at hvis de skal integreres, skal de også have en chance for at leve i dette land. Hvor mange der har begået selvmord, eller hvor mange der i øvrigt selv har været med i aktioner, vil en politiundersøgelse formentlig give os et eller andet materiale om.

Wamberg (FP):

Det forekommer mig, at man er gået vel drastisk til værks uden at have nogen sikkerhed for, at det var nødvendigt at gennemføre de politiaktioner og politiundersøgelser, som nu er iværksat. Det kunne man efter min opfattelse passende have ventet med, til man havde et bedre grundlag at gennemføre det på.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Der findes mennesker, der altid er kloge og altid er klogere, når begivenheden har fundet sted.

Jytte Røge (FP):

Den seneste udvikling i situationen omkring Vietnam børnene gør mig bange, meget bange. Vore hjemlige pædagoger har ikke en jordisk chance for at forstå, hvad der rører sig i disse naturbørn: prøv at tænke på, hvor lidt vi forstår f. eks. japanernes harakiri, eller hvad der ligger bag kinesernes pokeransigt. Derfor vil jeg spørge ministeren, hvordan hun vil sikre, at børnene for fremtiden vil få den rette behandling, der passer til deres helt specielle bag-

[Jytte Røge.]

grund, og, dersom det mislykkes, om ministeren da er parat til at tage det fulde ansvar.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Der er altså grænser for, hvad jeg kan svare på på socialministerens vegne, der jo er særlig inde i disse problemer. Man kunne her citere et kendt ord, men det skal jeg lade være med og bare sige, at de bemærkninger, fru Jytte Røge er kommet med, skal jeg lade gå videre til socialministeren.

Arentoft (FP):

Man skal nok gøre sig klart, at disse børn er østerlændinge og ikke har dansk psyke, og jeg vil da give indenrigsministeren ret i, at det nok kan være vanskeligt for ham på socialministerens vegne at besvare alle spørgsmål, men jeg vil henvise til, at det bl. a. fra professor, fru Lise Østergaards side har været nævnt, at man befrygter, at disse børn bl. a. på grund af alle disse mange ting, de har været udsat for, kan komme i den situation, at nogle af dem vil begå selvmord. I den anledning vil jeg gerne spørge, om indenrigsministeren på socialministerens vegne kan svare på, hvilke foranstaltninger man har tænkt sig at træffe for at imødegå noget sådant.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Det kan jeg selvfølgelig heller ikke svare på, men jeg vil gerne slå fast, at det er, som om man vil fremstille tingene, som om det danske samfund, socialministeriet, og hvem der ellers er impliceret, er ude på at genere og gøre opholdet for disse børn så vanskeligt som muligt. Det er det stik modsatte, der er tilfældet, og det synes jeg man må prøve på at tænke på en gang imellem. Det er et forsøg på at hjælpe disse ulykkelige børn, og man gavner i hvert fald ikke børnene med en debat hvert andet øjeblik om, hvordan myndighederne mishandler dem, hvordan myndighederne gør noget, som ikke burde gøres. Man gør det bedst mulige ud fra den forudsætning, at børnene, hvis de skal hjem, har en chance for at komme hjem, og hvis de ønsker at blive integreret, har en chance for at blive her.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Der er fra de pågældende ministre modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Jørgen Junior spm. nr. 370

Inger Stilling Pedersen spm. nr. 396

Honoré spm. nr. 401

Erhard Jakobsen spm. nr. 403

Bernhard Baunsgaard spm. nr. 404.

Spørgsmålene og besvarelserne vil blive optaget i Folketingstidende.

Skriftligt besvarede spørgsmål.

Af Jørgen Junior (FP) til ministeren for offentlige arbejder (8/3 76):

„Foreligger der nogen aftale mellem ministeriet for offentlige arbejder og Københavns kommune vedrørende det påtænkte vejanlæg mellem Kalveboderne og City, således som dette er skitseret i lovforslag nr. 187?“

(Spm. nr. 370).

Begrundelse.

Det virker besynderligt, at lovforslag nr. 187 lægger op til en afgørelse om en 6-sporet motorvej indebærende en omkostningsforøgelse på 25 mill. kr. i forhold til en 4-sporet, når det tages i betragtning, at der ifølge forslaget ikke fra Københavns kommunes side er planer om, resp. økonomisk vilje, til at foretage den i forslaget påtænkte vejforbindelse. Da den påtænkte vej vil ødelægge en mængde i sydvest-kvarteret, bl. a. havekolonier, udbedes en redegørelse for ministerens begrundelse for overhovedet at medtage den påtænkte linieføring, for hvilken ingen vil betale, for den 6-sporede motorvej i stedet for en 4-sporet. Ordet „påtænkt“ frygter sydvest-kvarterets befolkning har en mening, idet man tiltror, at der som regel er en mening med en ministers forslag.

Minister for offentlige arbejder *Niels Matthiasens* svar (25/3 76):

Det stillede spørgsmål kan besvares med et nej. Der foreligger ingen aftale med Københavns kommune om gennemførelse af det omhandlede vejanlæg. Vejlinien, der er angivet på kortbilaget til bemærkningerne

[Ministeren for offentlige arbejder.]

til lovforslaget, bygger på en teknikrapport, hvori denne linie anbefales.

Der skal som bekendt være sammenhæng i vejnettet, og da jeg må regne med den mulighed, at Københavns kommune gennemfører dette anlæg, har jeg fundet det rigtigt at orientere folketinget om, at konsekvensen heraf for det tilstødende statslige anlæg, jeg har stillet forslag om, vil blive, at dettes kapacitet må forøges til 6 spor. Det har netop noget at gøre med den tiltro til en ministers forslag, som jeg forstår på spørgeren at han er klar over man har ude i befolkningen.

Jeg skal i øvrigt ikke gå ind i den miljømæssige vurdering af Københavns kommunes eventuelle vejanlæg, men blot sige, at jeg er fuldstændig uenig med spørgeren i den karakteristik, han giver af forslaget, som efter min opfattelse ville indebære et betydeligt miljømæssigt plus for sydvest-kvarteret som helhed.

Af *Inger Stilling Pedersen* (KrF) til ministeren for skatter og afgifter (17/3 76):

„Finder ministeren, at de nuværende regler for beskatning af indtægt fra udlejning af „private“ sommerhuse, dvs. ikke udlejningsommerhuse, er rimelige?“

(Spm. nr. 396).

Begrundelse.

Mangelen på sommerhuse til udlejning vil betyde, at Danmark går glip af mulighederne for øgede valutaindtægter. Da vi har sommerhusene, men mange ikke ønsker at udleje, fordi de finder de nuværende skatteregler helt urimelige, må det være rigtigt at få belyst forholdene.

Minister for skatter og afgifter *Svend Jakobsens* svar (25/3 76):

Efter skattelovgivningens almindelige regler beskattes indkomst af enhver art, medmindre det ved særlig lovbestemmelse er fastsat, at en vis art af indkomst ikke skal beskattes. I statsskattelovens § 4 er det således bestemt, at som skattepligtig indkomst betragtes med fastsatte undtagelser

og begrænsninger den skattepligtiges samlede årsindtægter, og som eksempel herpå nævnes bl. a. indtægt ved udleje af rørligt og urørligt gods.

Der må anføres særlige grunde, såfremt en indkomstart ønskes fritaget for beskatning eller undergivet en lempeligere beskatning end den sædvanlige. I begrundelsen for spørgsmålet henvises alene til, at Danmark går glip af mulighederne for øgede valutaindtægter på grund af, at mange ikke ønsker at udleje sommerhuse, fordi de finder de nuværende skatteregler helt urimelige.

Dette forhold kan næppe i sig selv begrunde en speciel skattemæssig begunstiggelse af den her omhandlede kategori af skatteydere. Der ses heller ikke at foreligge andre særlige omstændigheder, som kan begrunde, at indtægt ved udlejning af sommerhuse undergives en lempeligere beskatning. Det bemærkes i den forbindelse, at også andre indtægter af privat karakter som f. eks. private renteindtægter er undergivet sædvanlig beskatning.

Det kan tilføjes, at det er under overvejelse, om der bør foretages en ændring af den praksis, der følges med hensyn til fradrag for vedligeholdelsesudgifter og afskrivninger vedrørende indbo og inventar i sommerhuse, der udlejes møbleret i en del af året, men ellers benyttes af ejeren. I sådanne tilfælde godkendes det, at den skattepligtige i stedet for at opgøre afskrivning og vedligeholdelsesudgifter foretager et fradrag på 10 pct. af indtægten ved udleje af sommerhuset. Det overvejes, om der bør ske en forhøjelse af det procentmæssige udgiftsfradrag på 10 pct., og om der i forbindelse hermed bør inddrages også andre udlejeudgifter end vedligeholdelsesudgifter og afskrivninger under procentfradraget. Ligningsrådet har dog vedtaget, at en sådan eventuel ændring af praksis skal afvente resultatet af den for tiden stedfindende revision af sommerhusejeres ansættelser for årene 1972-74.

Af *Honoré* (KrF) til kirkeministeren (19/3 76):

„Hvilke overvejelser gør ministeren sig i anledning af den faldende dåbsprocent?“

(Spm. nr. 401).

[Honoré.]

Begrundelse.

Ifølge meddelelser i dagspressen lader stadig færre forældre deres børn døbe.

For hele landet er dåbsprocenten opgjort til 87,4 for årgang 1974 mod 90,1 i 1972.

Fortsætter denne kraftige nedgang, vil det få de alvorligste konsekvenser for folkekirken.

Betragter kirkeministeren det som en uafvendelig udvikling, eller er ministeren af den opfattelse, at folkekirken har visse muligheder for selv at ændre denne udvikling?

Kirkeminister *Jørgen Peder Hansens* svar (25/3 76):

Forældre, der tilhører folkekirken, har som bekendt en kirkelig forpligtelse til at lade deres nyfødte børn døbe og dermed optage i folkekirken. Opfyldelsen af denne forpligtelse kunne tidligere gennemtvinges ved borgerlige sanktioner, men efter religionsfrihedens indførelse er disse tvangsmidler afskaffet i 1857. Efter vor kirkelige orden er der ej heller længere adgang til gennem udøvelse af kirketugt at lægge pres på forældrene for at formå dem til at lade deres børn døbe. Kirkens virkemidler er nu alene forkyndelsen, sjælesorg og belæring.

Når man på grundlag af den seneste statistik med beklagelse må konstatere, at folkekirkemedlemmers børn ikke døbes i samme omfang som hidtil, kan der tænkes flere grunde hertil; det kan tænkes, at folkekirken forkyndelse ikke længere har tag i befolkningen på samme måde som tidligere — måske fordi folk nu om stunder udsættes for påvirkninger fra mange andre sider.

Det kan vel heller ikke ganske udelukkes, at den megen offentlige debat om betingelser for dåb — foranlediget af den af nogle præster indtagne attitude — kan have afskrækket nogle forældre fra at begære deres børn døbt.

Andre grunde er også tænkelige, f. eks. mangel på kendskab til, hvad folkekirken står for. Ud over den belæring, som rummes i forkyndelsen ved gudstjenester og kirkelige handlinger, byder kirken imidlertid på mange undervisningstilbud, såsom søndagskoler, konfirmandundervisning og forskellige former for kirkelig voksenundervisning, herunder bibelkredse og kirkelige møder af mange slags. Hertil kommer så

yderligere folkeskolens kristendomsundervisning.

Der er vist almindelig enighed om, at folkekirkens forkyndelse har gode kår i dagens Danmark. Jeg skal i denne forbindelse blot pege på, at der ikke siden 1200-tallet er bygget så mange kirker her i landet som i dette århundrede.

Også den kirkelige undervisning har efter min mening gode kår. Det gælder ikke blot konfirmandundervisningen, men også de forskellige former for kirkelig voksenundervisning. Denne undervisning kan i vidt omfang opnå støtte i henhold til loven om fritidsundervisning. Hvor betingelserne for støtte i henhold til denne lov ikke er til stede, kan der ydes støtte af menighedsrådenes rådighedsbeløb, hvis maksimum nylig er blevet kraftigt forhøjet.

Den kirkelige voksenundervisning beror på lokalt initiativ, og det må efter min mening også være det rette. Det må derfor være op til folkekirkens præster og menigheder inden for de områder, hvor dåbsprocenten efter statistikken viser tilbagegang, gennem forstærket aktivitet og under udnyttelse af alle foreliggende muligheder at underbygge forståelsen for, at folkekirkens medlemmer må respektere deres kirkelige forpligtelse til at lade deres børn døbe.

Af *Erhard Jakobsen* (CD) til undervisningsministeren (22/3 76).

„Vil ministeren nedsætte et specielt udvalg, der skal følge den undervisningsvirksomhed i Danmarks Radio, som fra 1. april flyttes væk fra radiorådets tilsyn?“

(Spm. nr. 403).

Begrundelse.

Ved adskillige lejligheder har undervisningsafdelingen i Danmarks Radio givet anledning til kritik i anledning af udsendelser og udsendte publikationer. Der er klaget over såvel ensidig holdning som over manglende kvalitet og ringe oplysningsmæssig værdi.

Senest har radiorådets formand, *Jørgen Kleener*, i en artikel i *Sjællands Tidende* den 17. februar 1976 givet en publikation „Musikken i samfundet“ følgende kommentar:

„Hvis det ikke var, fordi værket var udsendt af en halvoffentlig monopolinstituti-

[Erhard Jakobsen.]

on, ville man nøjes med at trække på skulderen og måske også trække på smilebåndet over den søde naivitet, der lægges for dagen.

Men sagen er, at hele værket for mig at se har et eneste formål, nemlig på dialektisk vis at overbevise os, dvs. eleverne i gymnasierne, HF og seminarierne, om rigtigheden af en dogmatisk marxistisk merværditanke.“

Da radiorådet fra 1. april ikke mere skal føre tilsyn med den programvirksomhed, der udfoldes af undervisningsafdelingen, synes der god grund til, at et særligt udvalg overtager denne opgave.

Undervisningsminister *Ritt Bjerregaards* svar (26/3 76):

Nyordningen omkring Danmarks Radios undervisningsafdeling, som træder i kraft pr. 1. april, har været under forberedelse gennem længere tid. Den 8. januar 1976 er der underskrevet en aftale mellem radiorådet, kulturministeriet og undervisningsministeriet, der fastsætter de nærmere retningslinjer for den fremtidige drift af undervisningsafdelingen.

Det er undervisningsministeriet, der indgår aftale med Danmarks Radio om omfanget af den produktion, der skal leveres af undervisningsafdelingen. Undervisningsministeriet skal ligeledes godkende afdelingens sæsonplaner. Det daglige samarbejde med undervisningsafdelingen varetages af undervisningsministeriets landscentral for undervisningsmidler.

Der er nedsat et kontaktudvalg mellem landscentralen og undervisningsafdelingen bestående af 8 medlemmer, hvoraf 4 udpeges af landscentralens styrelse og 4 af Danmarks Radios generaldirektør. Kontaktudvalget har til opgave at formidle det direkte samarbejde mellem landscentralen og undervisningsafdelingen. Udvalget udarbejder forslag til den årlige aftale mellem ministeriet og Danmarks Radio om omfanget af produktion og sendetid, behandler afdelingens forslag til sæsonplaner og kan i øvrigt behandle alle spørgsmål, der har betydning for samarbejdet.

Kontaktudvalget har nedsat 3 særlige arbejdsudvalg, 1 for grundskolen, 1 for de fortsatte skoleuddannelser og 1 for voksenundervisningen. I arbejdsudvalgene sidder

repræsentanter for ministeriet, for lærere og elever og særligt sagkyndige inden for de forskellige fagområder. Arbejdsudvalgene skal rådgive og vejlede med hensyn til den løbende programvirksomhed. Dette kan bl. a. ske ved afgivelse af vejledende udtalelser om behovsprioritering inden for programproduktionen og om programproduktionen i øvrigt, ved behandling af sæsonplanforslaget inden for udvalgets område og ved behandling af enkelte udsendelser ved reaktioner udefra eller på eget initiativ.

Det er min opfattelse, at der gennem dette system er skabt gode muligheder for at følge undervisningsafdelingens programvirksomhed. Systemet skulle også sikre, at der bliver et nært samarbejde mellem afdelingens medarbejdere og forbrugerne af programmerne.

Af *Bernhard Baunsgaard* (RV) til socialministeren (22/3 76):

„Hvad agter ministeren at foretage i sagen efter den sidste udvikling med hensyn til Vietnambørnene?“

(Spm. nr. 404).

Begrundelse.

De gentagne voldsomme optrin omkring Vietnambørnene, ikke mindst den sidste udvikling, foruroliger efterhånden mange, som derfor ønsker en grundig redegørelse for begivenhederne.

Socialminister *Eva Gredals* svar (29/3 76):

Som det vil være hr. Bernhard Baunsgaard bekendt, er de begivenheder, der netop har fundet sted omkring de vietnamesiske børn, kulminationen af et hændelsesforløb.

Som jeg gav udtryk for i folketinget onsdag den 24. marts 1976 ved besvarelsen af en række spørgsmål vedrørende børnenes forhold, er det nødvendigt til forståelsen af de episoder, der er opstået omkring børnene, at sige lidt om baggrunden for den udvikling, der har fundet sted.

Det er snart et år siden, de vietnamesiske børn kom her til landet, og det har hele tiden været regeringens ønske, at børnene fik det bedst mulige udbytte af den tid, de skulle tilbringe her.

Man har derfor lagt megen vægt på at

[Socialministeren.]

give dem undervisning og hermed give dem mulighed for at udvikle sig med henblik på en senere selvstændig livsførelse.

Denne opfattelse er ikke blevet delt af Henning Becker, der har modarbejdet en meningsfyldt undervisning og i det hele søgt at holde børnene isoleret fra det danske samfund.

Disse uoverensstemmelser resulterede som bekendt i, at jeg i begyndelsen af februar måtte meddele Henning Becker, at samarbejdet måtte ophøre, og at han måtte forlade børnenes daværende opholdssted, Valby ungdomsskole. Becker reagerede herimod med at flygte med børnene til Rågeleje badehotel. Der opstod her en situation, som det lokale børne- og ungdomsværn følte pligt til at gribe ind over for. Børnene, der nu var under børneværnets varetægt, blev bragt tilbage til ungdomsskolen og opholdt sig her, indtil Becker hindrede det af socialstyrelsen udpegede personale i at få adgang til skolen, og der opstod på ny en situation, der var åbenbart uholdbar og uforenelig med børnenes tarv.

Børneværnet bad herefter om politiets bistand, hvilket er den udvej, loven anviser i et sådant tilfælde. Ved den situation, der i sidste uge opstod omkring børnenes ophold på ejendommen Storedam, og som der er al mulig grund til at tro er foranlediget af udefra kommende kræfter, blev der af børneværnet længe ført forhandlinger for at nå en fredelig løsning, før det lokale børneværn med beklagelse på ny måtte bede om politiets bistand. Den videre udvikling kender vist alle.

Jeg vil gerne understrege, at de lokale myndigheder i begge situationer har handlet inden for de rammer, der i loven er fastsat for deres virksomhed, og at jeg derfor ikke har mulighed for at rette kritik mod de beslutninger, der er truffet.

At det ikke er lykkedes at skabe ro omkring børnene, beklager ingen mere end jeg, men jeg håber, at alle fremover vil samarbejde om at give børnene ro til at skabe sig en fremtid. Børnene har nu af regeringen fået meddelelse om, at de kan blive her i landet, hvis de måtte ønske det. Det er derfor endnu mere betydningsfyldt, at børnene får fred til at udvikle sig og uddanne sig til

en meningsfyldt tilværelse her, eller hvor de senere måtte ønske det.

Med henblik herpå er der nu taget kontakt mellem statsministeriet, udenrigsministeriet, justitsministeriet og socialministeriet for at fastlægge rammerne omkring børnenes videre ophold her i landet.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af forskellige skattelove m. v. (Skattefrihed for transbestemte sociale ydelser).

(Lovforslag nr. 180. Fremsat 30/1 76. Første behandling 10/2 76. Betænkning 24/3 76).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Grünbaum (S):

Til denne anden behandling foreligger der kun de af ministeren stillede ændringsforslag, som er tiltrådt af hele udvalget. Ministerens ændringsforslag betyder, at skattefriheden for de transbestemte sociale ydelser træder i kraft allerede fra 1. januar i år i stedet for, som det oprindeligt var foreslået, fra 1. januar næste år. Jeg vil gerne takke ministeren for, at han hermed har imødekommet det ønske om en fremrykning af ikrafttrædelsesdatoen, der blev fremført ved lovforslagets første behandling såvel af mig som af andre ordførere, og som ministeren tog meget positivt imod.

Jeg er personlig meget tilfreds med, at denne skattefrihed for de transbestemte sociale ydelser nu gennemføres, og at det sker allerede fra i år. Jeg gør disse bemærkninger bl. a. af skattehistoriske grunde, idet man af fremskridtspartiets mærkværdige udtalelse i betænkningen kunne få et falsk billede.

I øvrigt blev spørgsmålet om at gennemføre skattefrihed for de transbestemte soci-